

# CONCURENTA



# Concurenta

- este reprezentata de relatiile stabilite intre agentii care actioneaza pe piata pentru a-si realiza propriile interese, astfel incat libertatea niciunuia dintre ei sa nu fie stirbita.

## **Premisele concurentei:**

- pretul se formeaza liber in functie de cerere si oferta;
- purtatorii cererii si ai ofertei sunt numerosi;
- libertatea lor este aparata si garantata de lege si de un sistem democratic.

# Concurența loială și neloială

**Concurența loială/ corectă:** se desfășoară cu respectarea regulilor și mijloacelor considerate corecte și recunoscute ca atare prin reglementări în vigoare.

**Concurența neloială/incorectă:** se desfășoară cu mijloace și prin acțiuni contrare uzanțelor comerciale legale.

# Funcțiile concurenței loiale:

- stimulează progresul general, încită agenții economici la inițiativa, creativitate și inovare pentru utilizarea resurselor;
- diferențiază agenții economici: îi avantajează pe cei creativi, abili, competenți și întreprinzători;
- conduce în mod natural la reducerea costurilor unitare, la diferențierea ofertei, iar uneori chiar la diminuarea prețurilor de vânzare.

# Concurenta perfecta/pura

Este un **model ideal al teoriei economice**, care descrie o forma ipotetica a pietei in care nici un producator sau consumator nu are puterea de a influenta preturile de pe piata.

# CARACTERISTICI

## Piața cu o concurență perfectă

**Atomicitate perfectă**

**Omogenitate perfectă**

**Transparență perfectă**

**Intrare și ieșire liberă de pe piață**

**Mobilitate perfectă a factorilor de producție**

- **Atomicitate perfecta:** agentii economici vânzatori si cumparatori sunt numerosi, inasa au putere economica scazuta.
- **Omogenitate perfecta:** pe piata se gasesc produse identice, de la ofertanti diferiti.
- **Transparenta perfecta:** pe piata, accesul la informatii legate de pret si cantitățile oferite este liber.

- **Intrare si iesire libera de pe piata:** se fac pe criterii de eficienta; vor intra pe piata agentii economici care au pentru produsele lor un pret mai mare decât costul total mediu si vor iesi de pe piata cei care au un pret mai mic decât costul total mediu.
- **Mobilitate perfecta a factorilor de productie:** orice agent economic isi poate procura factorii de productie de care are nevoie (munca, pamânt, capital).



# Concurența imperfectă

- desemnează o situație de piață când **agenții economici**, ofertanții sau cumpărătorii sunt capabili prin acțiunile lor **să influențeze prețul produselor**.
- în cazul ei, una sau mai multe premise ale concurenței perfecte sunt încălcate.

# Tipologia pietelor cu concurența imperfectă

| Numărul<br>agentilor<br>ofertei<br>/<br>Numărul<br>agentilor cererii | Numeroși (foarte<br>mulți, fiecare cu<br>forță economică<br>redușă) | Cățiva (fiecare cu<br>forță economică<br>ridicată) | Unul (cu mare<br>putere economică) |
|--|---|--|------------------------------------|
| Numeroși (foarte<br>mulți, fiecare cu<br>forță economică<br>redușă)  | Piața monopolistică   | Oligopol   | Monopol                            |
| Cățiva – fiecare cu<br>forță economică<br>ridicată                   | Oligopson   | Oligopol bilateral                                 | Monopol contrat                    |
| Unul cu mare<br>putere economică                                     | Monopson  | Monopson contrat                                   | Monopol bilateral                  |

# Piata cu concurenta monopolistica

- atomicitatea cererii si a ofertei;
- oferta bunurilor de un anumit gen provine de de la un numar mare de producatori si isi **pierde caracterul de omogenitate**;
- concurenta dintre producatori se face in principal prin **produs**;
- **pretul** este fixat in mod **autonom** de fiecare producator.

# Piata cu concurenta de oligopol

- atomicitatea cererii;
- oferta bunurilor de un anumit gen (**autoturisme, televizoare, calculatoare, electrocasnice, alimente**) provine de la un numar mic de producatori;
- fiecare producator poate influenta piata bunului, prin deciziile sale;
- este **principala forma de piata** in tarile dezvoltate din punct de vedere economic.

# Piata cu concurenta de oligopol

- firmele pot practica **intelegeri** de tip **cartel** sau **trust** privind fixarea nivelului productiei si al preturilor, modul de modificare a lor, impartirea pietelor;
- cand intervin asemenea intelegeri se reduce rolul concurentei prin **pret**, desfasurandu-se prin alte mijloace ca: **publicitatea**, acordarea de **avantaje** (tombole, reduceri de pret, cadouri) sau **garantii** atractive **postvanzare**.

# Piata cu concurenta de monopol

- reprezinta piata in care oferta unui bun este concentrata in mainile unui **singur agent economic producator**, acesta avand puterea economica ridicata;
- cererea provine de **un numar mare de cumparatori**;
- monopolul controleaza piata, impune dominatia producatorului asupra cumparatorului.

# Piata cu concurenta de oligopson

- oferta unui bun provine de la numerosi producatori;
- **cererea** este reprezentata de cativa cumparatori cu forta economica crescuta, **care influenteaza sau fixeaza pretul;**
- **exemplu:** piata semintelor de floarea soarelui pentru ulei sau a legumelor si fructelor pentru conserve.

# Piata cu concurenta de monopson

- bunurile marfare de un anumit gen sunt achizitionate de **un singur cumparator**;
- oferta provine de la numerosi producatori cu o forta economica redusa;
- **exemplu:** productia de **tutun brut** provine de la zeci de mii de producatori agricoli, dar este achizitionata in cea mai mare parte de o singura societate care ii asigura fermentarea.